\ Raadsvoorstel

Zaak 284146

Onderwerp:	Verordening nadeelcompensatie gemeente Voerendaal 2023
Openbaarheid:	Openbaar
Portefeuillehouder:	Wethouder Braun
Datum Raad:	6 oktober 2022

\ Samenvatting
De overheid kan rechtmatig handelen en toch schade veroorzaken. Bij het vergoeden van schade onderscheiden we nu nog twee vormen: planschade (bij planologische besluiten) en nadeelcompensatie (bij overige besluiten of feitelijk handelen). Beide vormen worden op dezelfde wijze afgehandeld. Planschade is al geregeld in een verordening; nadeelcompensatie niet. Met deze verordening worden beide vormen van schadevergoeding samengevoegd. De verordening biedt duidelijkheid over de procedure. De werkwijze blijft ongewijzigd. Het betreft een beleidsneutrale overgang naar de Omgevingswet; de verordening treedt in werking tegelijkertijd met de Omgevingswet.

De VNG heeft hiervoor een Modelverordening opgesteld die als basis is gebruikt voor dit raadsvoorstel.

\ Conceptbesluit
In te stemmen met de conceptverordening nadeelcompensatie gemeente Voerendaal 2023.

\ Grondslag
Titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en afdeling 15.1 van de Omgevingswet.

\ Aanleiding
De aanleiding om deze verordening vast stellen is de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de aanpassing op dit punt van de Awb (zelfde wetsvoorstel).

De nieuwe verordening vindt zijn grondslag in titel 4.5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en afdeling 15.1 van de Omgevingswet. In de Awb is een algemene regeling opgenomen voor het toekennen van nadeelcompensatie en in de Omgevingswet een bijzondere, aanvullende regeling.

\ Doel
Eén actuele procedureregeling om aanvragen om planschadevergoeding en nadeelcompensatie op een uniforme manier af te handelen.

Het is niet verplicht om een verordening op te stellen maar de VNG adviseert dit wel te doen, omdat anders geen recht geheven kan worden, zoals dit tot op heden gebruikelijk is op grond van de Wro bij planschadeverzoeken.

\ Argumenten en kanttekeningen

Planschade en nadeelcompensatie
De gemeente kan rechtmatig handelen en toch schade veroorzaken. Bijvoorbeeld door het verlenen van een omgevingsvergunning, het inperken van rechten of door neveneffecten die ontstaan door werkzaamheden. Het gaat hierbij om schade veroorzaakt door rechtmatige besluiten en om schade veroorzaakt door feitelijke handelingen. Voorbeelden van schade zijn inkomensderving of vermindering van de waarde van een onroerende zaak als gevolg van een planologische maatregel.

Inwoners of ondernemers die schade lijden, kunnen nu bij de gemeente een tegemoetkoming planschade aanvragen, op grond van artikel 6.1 van de Wro.
In de Omgevingswet wordt planschade vervangen door nadeelcompensatie. Maar nadeelcompensatie in de Omgevingswet is breder dan planschade in de Wro. Ook de andere domeinen zoals milieu, water, gezondheid en bodem maken hier onderdeel vanuit. Bij nadeelcompensatie kan het ook gaan om andere dan planologische besluiten of om feitelijke handelingen van de overheid. Als schade ten gevolge van overheidshandelen boven het normale maatschappelijke (ondernemers-)risico uitkomt en de benadeelde hierdoor in vergelijking met anderen zwaar getroffen wordt, kent de overheid een schadevergoeding toe. Deze nadeelcompensatie komt niet zo vaak voor en vindt zijn grondslag in jurisprudentie.

Het moment van de overheidsaansprakelijkheid verschuift naar de start van een vergunningvrije activiteit of naar de vergunning. Daarbij wordt uitgegaan van de mededeling van het besluit tot het verlenen of wijzigen van de omgevingsvergunning (artikel 15.3 van de Ow). Onder de huidige Wro kan het plan al schade veroorzaken, zonder dat er misschien uitvoering aan wordt gegeven.

Beleidsneutrale overgang
Door het in werking treden van de Omgevingswet is het dus nodig een verordening te maken die daarop aansluit. In Voerendaal wordt nu schade vergoed op basis van de huidige Awb en de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Dit is na inwerkingtreding Omgevingswet niet meer mogelijk. Wij hebben de modelverordening zo toegepast, dat de huidige werkwijze zoveel mogelijk wordt gecontinueerd onder de Omgevingswet. Op deze wijze realiseren wij een beleidsneutrale overgang.

Verzoeken om planschade op basis van huidige wetgeving
Plannen en vergunningen die nog tot stand komen onder de huidige Wet ruimtelijke ordening (Wro) vallen voor eventuele schade nog onder de planschaderegels van die wet en de daarop gebaseerde Planschadeverordening gemeente Voerendaal. Tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden o.a. (postzegel)bestemmingsplannen gemaakt op basis van de Wro. Volgens de Wro mag een verzoek om planschade nog tot 5 jaren na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan worden ingediend.

Kanttekening
De datum van inwerkingtreding van de Verordening nadeelcompensatie gemeente Voerendaal is gekoppeld aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Mocht de Omgevingswet worden uitgesteld, zal de inwerkingtredingsdatum van deze verordening ook wordt uitgesteld.

\ Relaties met programmabegroting en/of visiedocument
-

\ Financiële, juridische en organisatorische consequenties
In de huidige planschaderegeling is een bedrag van € 300,- opgenomen, dat gevraagd wordt bij het indienen van een claim, voor nadeelcompensatie was een heffing niet toegestaan. Om te voorkomen dat op te lichtvaardige wijze claims worden ingediend wordt geadviseerd aan dit tarief vast te houden. Overigens zijn wij wettelijk verplicht dit bedrag terug te betalen als een schadeverzoek wordt toegewezen.

In de praktijk doen zich vooral planschadeverzoeken voor, zij het dat dit er slechts een enkele per jaar is. Een door de gemeente te betalen planschadevergoeding wordt, via een daartoe afgesloten planschadeovereenkomst, verhaald op de initiatiefnemer. Dat is degene in wiens belang het schadeveroorzakende besluit (het bestemmingsplan of de omgevingsvergunning) is genomen.

\ Bekendmaking, uitvoering en communicatie
De verordening wordt bekendgemaakt in het (digitale) Gemeenteblad via officielebekendmakingen.nl. Tegen een algemeen verbindend voorschrift, kan op grond

van artikel 8:2, aanhef onder a Awb geen beroep worden ingesteld tegen het vaststellingsbesluit van de raad.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VOERENDAAL

namens dezen,
de secretaris,

C.J.H.M. Janssen

Dit document is elektronisch aangemaakt en elektronisch ondertekend.